7/651

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/3296
KONU: Yazılı Soru Önergesi

..../06/2003
25 HAZİRAN 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 02.06.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/651-1964/7731 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Antalya Milletvekili Atila EMEK'e ait 7/651-1964/7731 nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

EKLER:
EK-1: Görüş (1 adet- 3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Bşk.'na

Bilgi:
Başbakanlığa

7/651

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Atila EMEK
Antalya Milletvekili

Esas No : 7/651-1964

SORU 1) Alanya ve Gazipaşa sahillerinde kurulmuş ve kurulmakta olan Orkinos yetiştirme çiftlikleri için, yetkili herhangi bir kamu makamından yetiştirme izini alınmış mıdır? İzinin süresi ne kadardır? Süre bitiminde ne tür işlem yapılacaktır?

CEVAP 1) Su Ürünleri Yetiştiriciliği 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda belirtilen ve Bakanlığımız tarafından yayımlanan "Su Ürünleri Yetiştiriciliği Usul ve Esaslarını düzenleyen Genelge" (Sıra No: 1999/1) çerçevesinde illerde Bakanlık İl Müdürlükleri, merkezde Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Bu kapsamda, su ürünleri yetiştiriciliği yapmak isteyen müteşebbisler, 1999/1 no'lu Genelgeye göre, gerekli belgelerle İl Müdürlüklerine müracatlarını yapmakta, İl Müdürlüğümüzce yapılan tetkikler neticesinde başvuru Bakanlığa gönderilmektedir. Bakanlığımızca gerekli incelemeler yapılarak, müteşebbise ön izin verilmektedir. Ön izin almaya hak kazanan müteşebbis 12 ay içinde projesini hazırlamak ve teslim etmek zorundadır. Projesini bu süre içinde teslim eden müteşebbis, yine İl Müdürlüğünce yapılan inceleme sonrası proje Bakanlığımıza gönderilmektedir. Bakanlık projeleri onaylama yetkisine sahiptir. Projesi onaylanan müteşebbislerin, yetiştiricilik yapacakları deniz alanının kiralama işlemi Maliye Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Müteşebbisin gerek ön izin, gerekse projesini onaylatırken Bakanlığımızın istediği bilgi ve belgeler ilgili Genelgede açıkça belirtilmiştir.

Müteşebbis ön izin aldıktan sonra ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınan belgelerin yanında, ÇED (Çevresel Etki ve Değerlendirme) raporunu da almak zorundadır. Bütün bu belgeler alındıktan sonra projeye eklenmekte ve Bakanlığımız projenin değerlendirmesini ve onayını bundan sonra yapmaktadır. Gerekli bilgi ve belgeleri eksik olan projeler ise iade edilmektedir.

Son yıllarda dünyada olduğu kadar, ülkemizde de gelişmeye başlayan Orkinos Yetiştiriciliği ile yetiştirilen balığın tamamının ihraç olması dolayısıyla büyük bir ekonomik potansiyel bulunmaktadır. Orkinos balıklarının stokları, Atlantik Orkinos Balıklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Komisyon (ICCAT) tarafından yönetilmekte ve ülkemizce ICCAT'ın tüm kararlarına uyulmaktadır. Bakanlığımızca 23.05.2003

tarihli ve 25057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Orkinos Balığı Avcılığı ve Yetiştiriciliği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2003/9)" yayımlamıştır. Bu konudaki projelerin değerlendirilmesi, yukarıda bahsedilen Genelge ve 2003/9 sayılı Tebliğ doğrultusunda yapılmaktadır.

Antalya ilinde; Dardanel Su Ürünleri Üretim A.Ş.'ye ait orkinos yetiştiriciliği projesi 07.12.2001 tarihinde, Kemal Balıkçılık İhracat Limited Şirketi'ne ait proje ise 10.06.2002 tarihinde Bakanlığımızca onaylanmıştır. Her iki işletmede halen üretimlerine devam etmektedir.

Ayrıca, yukarıda bahsi geçen Tebliğ ve Genelgede belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda başvuruda bulunan Ak-Tuna Balıkçılık Ltd. Şti. ve Başaranlar Su Ürünleri Ltd. Şirketlerinin projeleri ise Bakanlığımızca değerlendirmeye alınmıştır. Bugüne kadar Bakanlığımızca projesi onaylanan ve onay aşamasında olan işletmeler ilgili bütün kurum ve kuruluşlardan gerekli izinleri almış olan işletmelerdir. Kira süreleri ise Maliye Bakanlığı'nca belirlenmektedir. Kira sürelerinin bitim tarihinde o günkü şartlara göre yapılacak değerlendirme sonucunda teknik olarak bir mahsur görülmeyenler faaliyetlerine devam edeceklerdir.

SORU 2) Türkiye'mizin olduğu kadar Dünya'nın da seçkin turizm alanında denizi kirleten Bölge ve Türk turizmine çok büyük zararlar vereceği teknik raporlarla saptanmış olan bu tesisler için seçilmiş olan bu yer doğru mudur? Turizme zarar vermeyecek daha uygun üretim alanı araştırılmış mıdır?

CEVAP 2) 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa göre su ürünleri müteşebbislerinin, yasal işletme konumuna gelebilmesi için, ilgili kurumlarca aranan şartları belgelemek zorundadırlar. Bunun yanında Çevre ve Orman Bakanlığı ÇED (Çevresel Etki ve Değerlendirme) Yönetmeliği gereği 30 ton ve üzerinde üretim kapasitesine sahip işletmeler ÇED Raporu almak zorundadırlar. Bu çerçevede, her işletme için Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı'nın yetiştiricilik yapılması düşünülen deniz alanı ile ilgili olumlu görüşlerinin alınması gerekmektedir. Bu belgede yer alan "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararı tüm ilgili kurum ve kuruluşların imzası sonrasında verilmektedir.

Orkinos yetiştiriciliği yaklaşık 6 ay sürmektedir. Haziran ve Temmuz aylarında canlı olarak avlanıp kafeslere koyulan orkinos balıkları, Aralık ve Ocak ayı itibari ile ihraç edilmektedir. Ekonomik değeri yüksek olan ve birçok ülkede yetiştiriciliği yapılan bu balığın yetiştiriciliğinin ülkemizde de başlamış olması önemli bir gelir kaynağı olarak görülmektedir.

Antalya'da kurulan işletmeler, yukarıda da izah edildiği üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak kurulmuştur. Turizm sektörünün ülkemiz için önemi gözönüne alınarak yetiştiricilik yapılacak

alanlar hassasiyetle seçilmektedir. Bahse konu alanların turizm faaliyetlerine engel olmayacağı ve çevrenin kirlenmediği ilgili kuruluşlarca teyit edilmiştir. Yetiştiricilik faaliyetleri ile ilgili alanların seçiminde diğer sektörlerin olumsuz etkilenmemesi için hassasiyet gösterilmektedir. Orkinos yetiştiriciliği turizme zarar vermekten ziyade, denizlerin en güzel ve ilginç balıklarından biri olarak büyük ilgi görmektedir. Bu nedenle, dünyanın birçok ülkesinde orkinos çiftlikleri hem iç, hem dış turistlerin akınına uğramaktadır. Turistler yetiştirme kafesleri içine dalgıçlar eşliğinde ücret karşılığı daldırılarak, ayrı bir gelir kaynağı oluşturulmaktadır.

SORU 3) Turizme verdiği zararları açıkça görülen bu ve benzeri tesislerin bölgeye getireceği kayıpların giderilmesi konusunda hükümetinizce düşünülen önlemler nelerdir?

CEVAP 3) Bakanlığımız; görev alanı içinde hem doğaya ve onun üretkenliğine, hem de üreticiye ve diğer sektörlere bakışı ile doğanın dengesini etkileyecek tüm oluşumlara karşı kararlı bir tavır sergilemektedir. Turizme hiçbir olumsuz etkisi olmayan orkinos yetiştiriciliği, yukarıda bahsedilen konu ile turizme de katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte uluslar arası kuruluşlarla birlikte yürütülen orkinos yetiştiriciliği ve avcılığı faaliyetleri de yakından takip edilmektedir. Bir olumsuzluk söz konusu olduğunda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.